

Synemännens utlåtande

angående det företag, som avser torrläggning av vattensjuka marker tillhörande Lund uti Gladhammar socken, Södra Tjust härad och Kalmar län, avgivet vid syneförrättning enligt gällande vattenlag år 1923.

Mom. 1.Förordnande.

Jämlikt Konungens Befallningshavandes i Kalmar län resolution av den 22 juli 1921 förordnades statens lantbruksingeniör Olof Fredholm att jämlikt gällande vattenlag och med biträde av gode män handlägga syneförrättning, avseende torrläggning av vattensjuka marker tillhörande Lund uti Gladhammar socken av Kalmar län. På grund av därom gjord framställning transporterades förenämnda förordnande genom Konungens Befallningshavandes i Kalmar län resolution av den 13 mars 1922 på undertecknad, förrättningsman.

Mom. 2.Dikningsområdets läge m.m.

Det område, som genom förevarande förrättnings utförande torde komma att tillskyndas förbättrad torrläggning, är, såsom förut nämnts, beläget uti Gladhammar socken, 2 km. sydvest om Gladhammar församlings kyrka, 1.5 km. sydsydvest om Lunds by samt 4.5 km. söder om Fårhults järnvägsstation å järnvägslinien Vestervik - Hultsfred.

Det väsentlig del

Dikningsområdet, som ~~best~~ utgöres av till största delen odlingsbara mossmarker, omfattar 14.65 hektar vattenskad mark.

Mom. 3.Laga hinder.

Emot förrättningens handläggande eller företagets utförande har något laga hinder ej blivit anmält, ej heller kunnat av synemännen utrönas.

Företaget berör ej i någon mån det allmännas rätt.

Mom. 4.Dikning eller vattenavledning.

Synemännen anse företaget vara att hänföra till "dikning", varom stadgas i 1 - 36 §§ av 7 kap. vattenlagen. Förrättningen har handlagts såsom syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen.

Mom. 5.Företagets omfattning m.m.

Företaget har givits den omfattning och den utsträckning, som erfordras för torrläggning av sökandenas marker till ändamålsenligt djup för odling, och hava synemännen särskilt beaktat det sökanden Lindells yrkande angående företagets utsträckning, som återfinnes i syneförrättningsprotokollets § 4.

Till upptagande föreskriva synemännen sålunda kanalsträckorna

A-B-C och *B-B'*, vilka kanalsträckors lägen å hithörande, nymätta plankarta utmärkts med tvenne heldragna, parallella, röda linier.

Den mark, som av företaget ansetts tillskyndas båtnad, finnes å förenämnda plankarta avfattad, och återfinnes fullständig beskrivning över densamma i värderingslängden / Bil.Litt.A /. Den norm, efter vilken den vattenskadade marken blivit intagen, återfinnes i mom. 8 av detta ut-

låtande.

Mom. 6.

Vattenmängd, dimensioner m.m.

Det nederbördsområde, vars vatten skall avbördas genom de till upptagande föreskrivna avloppen, är ej av den betydelse, att några särskilda hydrografiska beräkningar varit erforderliga för fastställande av dimensionerna, utan hava dessa bestämts efter praktiskt bedömande samt med hänsyn tagen därtill, att avloppen ej må för framtiden till sitt bestånd hotas.

Bottenbredden har sålunda bestämts till 0.30 meter samt släntlutningen till 1:1, vilken släntlutning synemännen med hänsyn tagen till alvens beskaffenhet och den ringa vattenförningen anse fullt betryggande.

Över avloppen hava särskilda profilritningar upprättats, varjämte avloppens blivande form angivas genom ett antal sektioner, uppritade under profilritningarna. Av profil- och sektionsritningar samt av grävningslistan / Bil. Litt. C / framgår i övrigt såväl djup som bottenbredder och dagbredder, uträknade i förhållande till de vid avvägningen nedslagna pålarna, vilkas nummer och lägen å profilritningarna och å plankartan utmärkas genom svarta, arabiska siffror.

Mom. 7.

Broar.

Företagets genomförande medför ej byggande på gemensam bekostnad av några broar över avloppen. Önska vederbörande jordägare broar över avlop-

pen, må de själva och på egen bekostnad bygga dylika, men få dessa broar under inga villkor byggas så, att de inkräkta på den fria kanalsektionen eller äventyra avloppens framtida bestånd. Byggas broar med vertikala landfästen, skall avståndet mellan dessa vara minst 1.- meter.

Mom. 8.

Uppskattning av båtnaden.

Då någon överenskommelse angående fördelningen vederbörande jordägare emellan av kostnaderna för företagets genomförande ej träffats på frivillighetens väg, och då ett dylikt förfaringssätt ej heller av synemännen prövas lämpligt, hava synemännen för utrönande av varje jordägares betalningsskyldighet uppskattat den båtnad, som genom företagets utförande tillskyndas hans mark.

För den skull har det vattenskadade området genom nymätning kartlagts, varjämte dess höjdläge genom avvägning utrönts samt jordens naturliga beskaffenhet genom grävning och jordborrning undersökts.

Såsom vattenskadad har ansetts all den mark, som innehaft ett höjdläge av i medeltal 1.20 meter över markytan å den plats, där avloppen skola framgå. För från avloppen avlägset belägna marker har beräknats tillägg för behövt fall med 0.5:1000.

Beräkningen av båtnaden har sedan skett på sådant sätt, att synemännen uppskattat varje ägofigurs blivande värde efter företaget, därvid hänsyn tagits till jordens naturliga beskaffenhet till matjord och alv men däremot ej till jordens mer eller mindre goda brukning och däri-

genom uppkommande större eller mindre växtkraft. I kolumn 13 av värderingslängden / Bil. Litt. A / återfinnes varje ägofigurs blivande värde per hektar, sådant detsamma av synemännen uppskattats.

Jordens nuvarande värde i dess av vatten besvärade skick eller före företagets utförande anse synemännen vara en produkt av dess värde i fullt torrlagt skick och den större eller mindre grad av försumpning, som jorden nu lider av, d.v.s. den nuvarande torrlägningsgraden.

Den jord, som ligger i jämnhöjd med eller högre än kurvan för vattenskadan, sedan jämväl avdrag för behövt fall i enlighet med ovanstående beräknats, har torrlägningsgraden 1.-, d.v.s. den är värd 1.- av vad dess värde i fullt torrlagt skick uppskattats till, eller med andra ord den är fullständigt oberoende av företaget och erhåller ej genom dess utförande någon båtnad.

Den jord åter, som ligger på ett höjdläge av 1.5 meter under kurvan för vattenskadan, har torrlägningsgraden 0.-, d.v.s. den är värd 0.- av vad dess värde i fullt torrlagt skick uppskattats till, eller med andra ord den saknar f.n. uppskattningsbart värde.

Skalan för torrlägningsgraderna varierar sålunda mellan 1.- och 0.-, och motsvarar varje tiondels torrlägningsgrad en höjdskillnad av 0.15 meter. För uträkning av jordens nuvarande värde per hektar har särskild gradtabell upprättats, vilken tabell bifogas detta utlåtande såsom Bil. Litt. Da, och har vid gradtabellens användande varje ägofigurs medelhöjdläge, sådant detsamma framgår av avvägningen, lagts till grund

för torrlägningsgradernas åsättande.

Skillnaden mellan det blivande och det nuvarande värdet motsvarar den genom företagets utförande uppkommande jordförbättringen eller båtnaden, och är denna uträknad för varje ägofigur samt återfinnes i kolumn 16 av värderingslängden / Bil. Litt. A /.

Vid båtnadens uppskattning hava synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som ansetts kunna inverka på densamma, och hänvisas i övrigt till värderingslängden.

Mom. 9.

Kostnadernas fördelning.

Synemännen anse, att någon anledning till avdelningsbildning ej föreligger, utan skall företaget betraktas som en gemensam dikningssamfällighet eller avdelning, och skola de, vilkas jord av företaget tillskynas båtnad, och vilka sålunda ingå i samfälligheten, taga del i kostnaderna för densammas torrläggning efter den beräknade relativa kostnad eller kostnad per förbättringskrona, som framgår av efterföljande.

Kostnad.	Förbättringsvärde.	Rel. kostnad.
1800.- kr.	2157.- kr.	0.8344923

För tydliggörande av de grunder, efter vilka kostnaderna för företagets genomförande skola fördelas vederbörande jordägare emellan, har särskild kostnadsfördelningslängd, vilken bifogas detta utlåtande såsom Bil. Litt. Db, upprättats. I kolumn 8 av sagda längd återfinnes den å varje fastighet uppskattade båtnaden; i kolumn 9 varje fastighets beräknade

kostnadsandel i företaget, i kolumn 10 varje fastighets procentiska andel i kostnaderna för företaget, efter vilka samtliga verkliga kostnader skola fördelas, och i kolumn 11 slutligen den å varje fastighet belöpande andelen i kostnaderna för denna syneförrättning.

Något sådant yrkande, som omförmäles i 28 § 7 kap. vattenlagen, har ej framställts.

Mom. 10.

Ersättningar.

Jämlikt gällande bestämmelser stadga synemännen, att därest vederbörande jordägare^{ej} annorlunda överenskomma, ersättning skall utgå såväl för jord, som åtgår till avloppens upptagande till föreskriven bredd, som för jord, som åtgår till jordupplag.

Ersättning för jord, som åtgår till avloppens upptagande till föreskriven bredd, och som sålunda gräves bort, skall utgå efter jordens fulla värde före företagets utförande, sådant detta värde finnes närmare angivet i kolumn 11 av värderingslängden / Bil. Litt. A /.

Ersättning för jord, som åtgår till upplag för vallar, skall utgå efter jordens fulla värde efter företaget, sådant detta värde finnes närmare angivet i kolumn 13 av nyssnämnda längd.

Ersättningsbeloppen skola sedan företaget blivit utfört och innan jordvallarna borttagas beräknas av statens i länet tjänstgörande lantbruksingeniör, och skola ersättningsbeloppen gäldas av delägarne efter samma grunder, som gälla för övriga kostnader för företaget, el-

ler efter de procenttal, som finnas angivna i kolumn 10 av kostnadsfördelningslängden / Bil. Litt. Db /.

För sådan jord, som ej av företaget tillskyndas bätnad, och som sålunda ej återfinnes i värderingslängden, skall ersättning såväl för jord, som åtgår till avloppens upptagande till föreskriven bredd, som för jord, som åtgår till upplag för vallar, utgå efter 75 kronor per hektar.

Utgivande av ersättning för jordupplag medför ej dikningsföretagets äganderätt till jorden, utan utgör ersättningsbeloppet endast ersättning för det intrång, vederbörande jordägare lider genom vallars uppläggande å hans mark. Borttager jordägaren vällen, äger han att sedan bruka jorden, men måste han i så fall och utan ytterligare ersättning vid framtida rensningar av avloppet ånyo tåla vallars uppläggande å hans mark.

Skulle genom företagets utförande skada eller intrång, vilket ej av synemännen förutsetts, vållas någon, äger denne att inom 5 år räknat från den i detta utlåtande angivna tiden för företagets fullbordande till Söderbygdens vattendomstol framställa sina ersättningsanspråk.

Mom. 11.

Framtida underhållet.

Deltagandet i kostnaderna för företagets framtida underhåll skall grunda sig på de procenttal, som finnas angivna i kolumn 10 av

kostnadsfördelningslängden / Bil. Litt. Db /. Ordentlig rensning av avloppen skall företagas så snart dylik rensning finnes vara av behovet påkallad, i regel dock vart tredje år.

Anläggning av vattningsplats eller vidtagande av annan åtgärd, som försvårar eller fördyrar företagets framtida underhåll, får varken göras eller tålas ens på vederbörandes egen mark. Skulle det inträffa, att någon gör sig skyldig härtill, äger arbetsstyrelsen förständiga honom att omedelbart bota skadan. Tredskas han, må skadan värderas av tvenne ojäviga personer samt sedan botas på den försumliges bekostnad.

Mom. 12.

Företagets utförande m.m.

Synemännen fränkänna vederbörande jordägare den rätt att utföra arbete över egen mark, som omförmäles i 6 § 7 kap. vattenlagen, enär ett dylikt förfaringssätt säkerligen skulle medföra olägenheter, utan stadgas att arbetet skall utlämnas på entreprenad samt utföras för gemensam räkning i överensstämmelse med det upprättade förslaget.

Företaget må påbörjas, så snart denna förrättning vunnit laga kraft och anmälan om styrelseval gjorts till Konungens Befallningshavande i länet, och skall företaget vara fullbordat inom utgången av år 1929. Angående förlängd arbetstid hänvisas till 58 § 7 kap. vattenlagen.

Vid arbetets utförande är i övrigt att iakttaga följande bestäm-

melser, vilka särskilt skola företes blivande entreprenör.

Att avloppen skola följa den å marken utstakade och å plankartan angivna sträckningen.

Att de uppschaktade massorna fördelas till lika godhet och mängd å ömse sidor om avloppen..

Att vallarna ej läggas närmare de nya kanalkanterna än 1.- meter.

Att vallarna ej givas brantare slänt än 1:1.

Att vallarna genomgrävas på var femtionde meter.

Att alla krökar avrundas väl, så att skarpa hörn icke bildas.

Att, där stenar förekomma i de uppschaktade massorna, dessa sammanföras i särskilda rösen och ej spridas bland den lösa dikesjorden.

Att, där träd förekomma i de för avloppen fastställda linierna, dessa av vederbörande ägare skola borttagas i så god tid, att dikningsarbetets fortgång icke hindras, vid äventyr att träden i annat fall borttagas av entreprenören.

Att under arbetets fortgång dämning må vara tillåten, ~~dock ej så att ränn-
de gräva dämmer skadas.~~

Att å profilritningen angivet höjdläge å bottenlinien i förhållande till antaget horisonttalplan samt fastställda slänter skola gälla framför å profilritningen och i grävningslistan / Bil. Litt. C / angivna djup-siffror och dagbredder.

Att till ledning vid arbetets utförande, kontrollering och framtida underhåll fixpunkter blivit anbragta, vilkas lägen såväl i plan som

27.
profil angivas av de upprättade ritningarna.

Att fixpunkter ej må vid laga ansvar rubbas.

Mom. 13.

Arbetsstyrelse m.m.

Företagets angelägenheter skola omhänderhavas av en arbetsstyrelse, bestående av en medlem, vilken väljes av delägarne i företaget på allmänt sammanträde. För arbetsstyrelsen gälla de närmare föreskrifter, som finnas angivna i §§ 15 samt 17 - 21 av 3 kap. vattenlagen.

Företagets angelägenheter skola avhandlas på allmänna sammanträden, och finnas närmare föreskrifter för hur därvid skall förfaras intagna i §§ 22 - 25 av 3 kap. vattenlagen. Kallelse till allmänna sammanträden med delägarne skall av därtill utsedd person eller av arbetsstyrelsen utfärdas, och skall dylik kallelse antingen skriftligen delgivas varje delägare minst en vecka före sammanträdet eller ock minst fjorton dagar därförut kungöras såväl i Gladhammars församlings kyrka som ock i minst en av ortens tidningar.

Vilja delägarne antaga stadgar rörande handhavande av företagets angelägenheter, äga de därtill rätt, men äro dylika stadgar ej gällande med mindre de blivit av Konungens Befallningshavande i länet granskade och godkända.

Mom. 14.

Företagets avsyning.

Sedan företaget blivit utfört, skall detsamma avsynas av statens i länet tjänstgörande lantbruksingeniör, och anses företaget i dess

helhet fullbordat, när avsyningsförrättaren till arbetsstyrelsen överlämnat bevis om godkännande, eller, därest företaget blivit understött med statsmedel, när vederbörande myndighet godkänt detsamma.

Kommer företaget att understödjas med statsmedel, skola de bestämmelser, som av Kungl. Maj:t eventuellt kunna bliva föreskrivna för statsunderstödet beviljande, vara för samtliga delägare i företaget bindande.

Mom. 15.

Företagets namn.

Företaget skall benämnas "Lunds dikningsföretag av år 1923".

Arbetsstyrelsen skall hava sitt säte i Gladhammar socken.

Mom. 16.

Besvärshänvisning.

Den, som med denna förrättning icke åtnöjes, äger att mot densamma föra talan vid Söderbygdens vattendomstol, adress Stockholm, åliggande det klaganden att inom sextio dagar räknat från denna dag till vattendomstolen ingiva sina besvär, skolande besvärsskrivelsen, innehållande klagandens alla påståenden samt skälen därför, ingivas i tre exemplar.

Lund den 10 augusti 1923.

Å ämbetets vägnar:

Per. Louis Wahl.

Statens lantbruksingeniör.

B. H. J. Jansson
Peträse M. M. M.

Vastuuden ja osat

Sotien osien kannat.	Registereinimistö	Kilteerä ja kassan	Kannattajat.	Veljien nimet osien kannattajiksi.
1.	2.	3.	4.	5.
Yhd. kassan osien Luvut Luvut Luvut		A B C	$\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$	Henrik Marttunen N. L. Lindell Mikael Andersson <u>Summa</u>

Bil. lut. De.vingelängd.

Markens värde		Deltagn		Procent	Delta.	
före	efter	före	efter	förändring	förändring	
förändring	förändring	förändring	förändring	förändring	förändring	
get.	get.	var.	med	get	med	
Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	%	Kronor.	
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
96 -	180 -	384 -	320 10	12 80	6/16	Sötanda.
556 -	2224 -	1668 -	1391 93	22 33	265 70	Sötanda.
80 50	185 50	105	87 64	4 87	16 73	
732 50	2889 50	2157 -	1800 -	100 -	313 59	

Lund den 10 augusti 1923.

Årsmötets Vårar:

Oke. Oewie Hallé.

Staten i utövning.

B. H. J. Hansen, Ordförande
Börjades i Malmö